

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**De Vita Et Honestate Canonicoꝝ, Et Alioꝝ
Ecclesiasticoꝝ Specvlvm**

Langhe-Cruys, Johan

Duaci, 1587

De abedientia ad reducendam honestatem Canonicis & alijs Ecclesiasticis
necessaria. cap.xi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63733)

De obedientia ad reddendam honestatem Canonicis,
& aliis ecclesiasticis necessaria.

CAP. XI.

Um tantopere ad fraternam correctionem omnes obigemur, eaque hoc deploratissimo seculo gravior & utilior videatur quam Superiorum, superiorum monita & præcepta non solum a malis, venientiam ab aliis multis, qui honeste vitæ & conuerſionis esse apparent, in gratiam tamen & fauorem, si saltem meo odii, vel irrisionis prauorum plane nequeantur, & vilipenduntur: hi rem optimam, & Deo utilissimam, & ecclesie utilissimam suæque saluti conuulsissimam facturi sunt, si confratrum tuorum vitia tempere, & arguere omnino velint; ut illos ad summum Pontificum constitutiones, & SS. concilij Trinitini, aliorumque decreta, & statuta obseruanda, & Superiorum suorum obedientiam verbo, & facto suo, præ exemplo hortentur, & inducant. Hæc enim, ut Augustinus, inquit^a, in creatura rationali mater est modum omnium, custosque virtutum. Hæc si nec Præpositorum intentionem discutit, nec præcepta vitæ: quia qui omne vitæ suæ iudicium rationi subdidit, in hoc solo gaudet, si quod sibi præcipitur, operatur^b. Hæc virtutes cæteras menti inserit, ceterasque custodit, hæc victimis iure præponitur; per victimas aliena caro, per obedientiam verò veritas propria mactatur^c. Cæteris quidem virtutibus demones impugnamus; per obedientiam vincimur victores ergo sunt, qui obediunt: quia dum voluntatem suam aliis perfectè subiiciunt, ipsi lapsis angelis per obedientiam dominantur^d. Per alias virtutes nostra Deo impendimus, per obedientiam nosmetipsos exhibemus. Omnia bona opera postponenda sunt obedienti: quæ iubentur. Quia longè alioris meriti est voluntatem alicuius semper voluntati subiicere, quàm magnis ieiuniis corpus arcerere; aut per correctionem se in secretiori sacrificio mactare: Quia perfectè voluntatem præceptoris sui implere didicimus, in caelesti regno, & abstinentibus, & fletibus exultamus. Vnde in formula viuendi Canonicorum edita

B b v in con-

a lib. 14. de ciuitate. Dei. cap. 12.

Honesti inhonestos ad statutorum obseruantiam & Superiorum obedientiam hortari et inducere debet. Obedientia mater et custos est omnium virtutum.

b Greg. in 1. li. Reg. lib. 2. c. 4.

Obedientia victimis præponitur.

c Greg. lib. 35. moral. cap. 12. & c. scidum. 8. q. 1.

d Greg. in 1. li. Reg. lib. 4. c. 5.

Omnia bona opera postponenda sunt his que iubentur.

e Greg. in 1. li. Reg. lib. 6. c. 2.

a in cap. 2. 3.
4. & 5.
Verus obediens
vix potest pec-
care.

Obediētia Ca-
nonicis ingra-
ta & iniusta.

Canonicorum
contraobediē-
tiam excusatio.

Nobilitas ve-
ra, promptitu-
dine obediēdi
solet agnoscī.

Inobediens cur
peccatum vi-
tate non possit.

Duo quibus
diabolus totum
mūdū perdit.

Inobediētium
verba.

Inobediens dia-
boli seruis im-
pulsibus.

in concilio Hildemensi legitur; quod verus obediens vix potest peccare: ex quo per oppositum concluditur quod qui non vult obedire vix potest bene facere.

Iam quaeso reflectite hęc super statum vestri canonicalem. Quid est, quod quidam ita vitare obediētiaem? Nōnne hęc est quotidiana vocatio Canoniorū, paucis exceptis: Nos hiberni, nemo nobis præcipere habet; nos cum Dominum nolumus vt præcipiatur nobis; sed ipsi aliis præcipere debemus. Nūquid serui sumus? Ah male liberati diaboli seruis est. Nōnne vulgariter dicitur: quanto stirps nobilior, tanto cervix flexibilior? Quanta generositate tales gloriuntur; quando nec diuina, nec humano iudicio vlla in eis ingenuitatis indicia capiuntur. Iam dictum est, quod nobilitas vera, singularis, siue spiritalis cum promptitudine obediētiæ soleat agnoscī. Quod si verus obediens facilius vitare peccatum, e contra, qui non vult obedire, facilius potest peccatum vitare. Imò penitus non potest, quia diabolus eum ad omne malum impellit, quia nullo disciplinae fræno alligatū cernit. Prosa est illi que omnis ætas ad malum.

Venerabiles igitur Domini, si vultis seruis salutem procurare, caute ab hac mala liberatione & a falsis, & imperitis magistris. Per hęc duo periculum mundum diabolus post se trahit. Tollantur ergo ista duo, scilicet pertinacia obediēdi, & fallaciorum magistorū, quid ulterius periculi remanebit in orbe terrarum? Si cūcti magistri bene docerent, si cuncti discipuli bene obedirent, nōnne reformatus esset mūdus? Hic tota difficultas, hic totius vitæ Christianæ perfectio latet. Sed absit hoc, dicit libera, ut sic me alteri subdam, quod nihil mihi relictum viuit Dominus, ego pariter conciliabor, ego quod cecit faciam, alienum non audia, nisi forte illum, qui quitur mihi placētia. O periculum periculum, quod super omnes filios Adam effusum, quod vixque periculi simili effugiunt. Sic miser homo decipitur, periculis suam impleat voluntatē, & nescit quod diabolus impulsibus ad omne malū. Hęc sunt stipēdia magistorū.

quis, quando scilicet vniuscuique facile delectatur, quod
sua propria voluntas suadet, quod communiter diabolus
quodam quasi hereditario iure facile sibi seruire cogit.

Ecce quod homo summè appetit, & diligit, hoc sibi
summè perniciosum est, propriam scilicet adimplere
voluntatem, vt nemo ei dicere possit; cur sic facis; aut,
quod illis abstinet: quia hac libertate omnibus vitis ex-
ponitur. Vnde Apostolus ait b: Si secundum carnem
vixeris, moriemini. Vbi sic dicit B. Augustinus: Ille
secundum carnem viuit, qui secundum seipsum viuit,
quod est, pergit quòd vult; dormit, quando vult, & quam-
diu vult; loquitur quicquid vult; manducat & bibit

quando vult; & quantum vult; ridet, iocatur, otiaur
vult; occupatur quando vult, & in quibus vult;
quicquid naribus suaue est, querit; quicquid auribus
placendum; quicquid oculis delectabile; quicquid corpo-
ris suo iucundum, exercet & prosequitur: Delectatur in
vestimentis curiosis, & epulis splendidis. Quid multa?

Omnia desideria carnis suæ exquirat, & perficit sicut
vult, & quando vult. Qui sic viuit, absque omni dubio
per mortem morietur, vbi nunquam quicquam habe-
bit, quæ vult. Quam insensati sunt, qui hic de
sua libertate gloriantur, non volentes submittere

seculum suum iugo Christi, qui dixit c: Discite à me
quia mitis sum & humilis corde; tollite iugum meum
super vos, & inuenietis requiem animabus vestris d.

Penetrate igitur diligenter statum conscientie vestre,
quomodo vixistis, & quomodo quotidie viuatis, &
quos sint cum quibus conuersamini. Cum Deo, & spi-
ritu sancto, cuiuslibet viri erit conuersatio vestra, si rectè viuere
volueritis: verum non sufficit qualitercumque viuere, sed

secundum regulam. Canon autem Latine dicitur regula;
Canon autem, id est, regularis. Regula verò dicitur,
quæ regit, & secundum quam aliquis regulatur, ac
dirigitur e.

Igitur qui non vult regi, nec etiam dirigi,
non est Canonicus: Si autem non est Canonicus,
coram Deo non potest leuare fructus præbende,
quæ titulum falso nomine possidet. Quod si leuaue-
rit, peccat, & ad restitutionem coram Deo tenetur.
Si restituere non valet, tunc diuina iustitia ipsum
aeterna

*Propriam ad-
implere volun-
tatem homini
perniciosum est
a concil. Hil-
dem. in d. for.
viii. Can. c. 2.
b Roman. 8.
Quis secundum
carnem viuat.*

*c Matth. 11.
d concil. Hil-
dem. in d. for.
viii. Can. cap. 3.
Quid pensan-
dum Canonicis
quotidie sit.*

*e Concil. Hil-
dem. d. loco
cap. 4.
Canonicus, qui
non vult regi,
fructus præben-
de sue percipere
non potest.*

a concilio Hilde-
mari d. loc. c. 5.
b 1. Reg. 15.
c illud. de
m. v. et obed.
Nolle obedire,
scelus idolola-
triae est.
Inobediens in-
fidelis est.
c in c. sciendū.
8. q. 1.
d in 1. Reg. li.
6. expositi.
cap. 2.

atena: feruituti adiudicabit, si in hac vita, dum ob-
tempus habet, condignam poenitentiam non egit.
Sacra scriptura nos docet^b, quod obedientia melior
sit, quam victimarum; & auscultare magis, quam vitæ
adipem arietum. Quoniam quasi peccatum arboris
est, repugnare; & quasi scelus idololatriæ, nolle con-
scere. Ex quo D. Gregorius infer^c, quod solus
fidei meritum possidet, obedientia, sine qua nullo
infidelis esse conuincitur, etiam si fidelis esse videtur.
Et idem alibi^d præfatam scripturæ locum exponit
tunc, inquit, obedientia melior est, cum holocaustis
& victimis, mala non est. Quasi superbie-
dientes, que ad tanti boni considerationem redire
dicat: Etsi nil à vobis per præsumptionem fieret, ob-
dientia virtus operibus, quæ eligitis, melior est.
Liquet ergo quo sita sit culmine, quam diuinitas
tionibus propheta vidit altiore ac meliorem. Quam
longè altioris meriti est propriam voluntatem
semper voluntati subicere, quam magnis sciuntia
pus atterere, aut per compunctionem se in
sacrificio mactare. Quia qui perfectè voluntatem
ceptoris sui implere didicit, in caelesti regno, in
nentibus, & flentibus excedit. Etsi pro excellentibus
virtutum gloria excellens bonum quaratur, tamen
tamen obedientia quod excellentibus etiam
eligi potius debet. Qui autem Prælatorum
repugnant, ideo vti que repugnant, quia diuinam
luntatem se scire melius æstimant. Quasi ergo
tum arboris est, repugnare: quia velut conuenit
diuino altari, ad aras dæmonum responsa percipiunt
dum cordis sui præstigiis, ac superbis aduocantibus
bus credunt, & salubribus Prælatorum consiliis, con-
traria sentiendo, refragantur. Nolle autem acquiescere,
idololatriæ sceleri simile dicitur; quia nimis
inobedientia suæ obstinatione nemo persistet, si pro-
positi sui firmetum in corde quasi idolum non
ret. Dum enim agenda in corde concepit, quasi idolum
facit: Et dum conceptum mentis propositum se
deliberat, quasi ad adorandum simulachrum se
Quasi ergo scelus idololatriæ est, nolle acquiescere.

quia qui quis in propria deliberatione obstinatus est, dicitur solis in maiorem contemptum erigitur; quia minus eis quae fingendo statuit propositi sui simulacris occurritur. Deinde nolle acquiescere, quid est nisi & contra obedientiam repugnare, & in eisdem repugnationis obstinatione persistere? Non enim acquiescunt, qui in cordis sui proposito inuincibiles sunt, & quae decernunt agere, nullius auctoritate praetermittunt. Quia ergo qui huiusmodi sunt, rationibus non vincuntur, quae poena cohibeantur propheta intulit, dicit: Pro eo quod abiecisti sermonem Domini, abiecit te Dominus ne sis Rex. Quasi dicat: Quia cuncta hominis consilia respicis, pro culpa pernicacia non debes ulterius corrigi, sed abiectionis poena damnari. Quantum itaque timeri debeat inobedientiae culpa, ostenditur, si hoc attentè consideretur; quia propter hanc etiam reges deponuntur. Haftenus D. Gregorius loco allegato, ubi plura alia habet lectu dignissima ab illis, qui nunc in reformationis negotio, neque Deo, neque matris suae Ecclesiae per oecumenicam Synodum praesentatae, neque Christi in terris Vicario Pontifici obtemperare voluerunt, sed illorum praecipis, ac decretis repugnarunt, nec illis acquiescere voluerunt. Haec D. Clemens Papa martyr ad Iacobum fratrem Romanum scribens: Si, inquit, vobis Episcopis non obediant omnes presbyteri, & reliqui clerici, omnesque principes tam maioris ordinis, quam inferioris, atque reliqui populi; non solum infames, verum etiã extorres regno Dei, & consortio fidelium, & à liminibus sanctae Dei ecclesiae alieni erunt. D. verò Ambrosius b: Si quis, inquit, non obediat Episcopo, sese extollere, atque contumaciter deliderans, quaerens etiam obumbrare merita Episcopi simulata affectione doctrinae, aut humilitatis, aut misericordiae; is à vero deuius superbit: quoniam veritatis ea regula est, vt nihil facias commendandi tui causa, quò minor alius fiat: neque si quid boni operis facias, id ad deformationem alterius, & vituperationem exerceas. Non defendas improbum, & sancta indigno committenda non arbitreris. Neque iterum arguas, & impugnes cuius crimen non deprehenderit.

Anterus

a epist. 1. & in c. si autem. 11. q. 3. & c. omnes de maiorit. & obed. Omnes Episcopis obedire debent.

b lib. 2. offic. c. 24. et c. si quis. vero. 11. q. 3.

Inobediens à
demonibus di-
scerpitur.
a in epist. ad
Episc. Hisp. c.
in c. abfit. 11.
9. 3.

Anterus verò Papa inobediens. In demonū ore discer-
pendum pronuntiavit his verbis: Abfit ut quicquam
sinistrū de his arbitremur, qui Apostolico gradu
cedentes Christi corpus sacro ore conficiunt; per
nos Christiani sumus; qui claves regni celorum ha-
tes, ante iudicij diem iudicant. In veteri quidem
habetur: Quicumque sacerdotibus non obtemperat,
aut extra castra positus lapidabatur à populo, et
die ceruice subiecta contemptum exprimat cum
Nunc verò inobediens spirituali animaduersione
catur, aut eiectus de ecclesia rabido ore demonū
discerpitur.

Præpositorum vita à subditis discutienda non est.

CAP. XII.

b hom. 34. in
c. ult. ad Hebr.

Verò Ioannes Chrysostomus explicans illud
Pauli: Obedite Præpositis vestris, & timete
illis, scientes, quoniam ipsi vigilan-
tibus animabus vestris, quasi rationē redditori, ut con-
gruo hoc faciant non gemētes; hoc enim expedit vobis.
Quid ergo, inquit, si dicat aliquis dum Præpositus
lignus est, non obaudiemus? Malignum quatenus
Siquidem est in causa fidei, iuge illum, & euita, non
lūm si homo fuerit, sed etiā si angelus de celo de-
derit. Si verò in voto, & moribus malignū dicit,
scrutari: Et hæc non ex me ipso dico, sed ex scriptura
diuina. Audi enim Christū dicentem: Super cathedra
Moy si sederunt Scribæ, & Pharisæi. Et primò dicitur
his multa mala, tunc dixit: Sederunt super cathedram
Moy si: omnia, inquit, quæ dixerint vobis facite: quæ
autem fecerint, facere nolite. Habent dignitatē, sed
vitæ sint perditæ: veruntamen non ad vitam conueni-
sed ad sermones attendite. Quantum enim ad mortem
attinet, nullus poterit lædi. Qua ratione hoc? quia quod
facit, manifesta sunt omnibus, & neque ipse, etiam ad co-
cumen iniquitatis perueniat, poterit alios mala docere.
Cum autem fidei causa vertitur, neque manifestum est
omnibus quod dicitur, neque malignus dubitatur
cere contraria: Nam quod dictum est: nolite iudicari
ne iudicemini, de vita dictum est, non de fide.

Quatenus ma-
lignis Præpo-
sitis obaudien-
dum sit, et non
sit.

c Matth. 23.